

# BÁO ĐỘNG SỰ SUY GIẢM CÁC CÂY CỔ THỤ

(khoa hoc.tv) - Các sinh vật sống lớn nhất trên hành tinh, những cây cổ thụ to lớn là nơi cư trú của vô số các loài chim và các động vật hoang dã khác, đang chết dần.

Normal

0

false

false

false

MicrosoftInternetExplorer4

Một báo cáo được thực hiện bởi ba nhà sinh thái học hàng đầu thế giới được công bố trên tạp chí Khoa học (Science) cảnh báo về sự gia tăng đáng báo động về tỉ lệ chết của các cây cổ thụ có tuổi từ 100-300 năm trong nhiều khu rừng của thế giới, các khu rừng, các hoang mạc, các khu vực nông nghiệp và thậm chí trong cả các thành phố.

"Đó là một vấn đề trên toàn thế giới và đang xảy ra trong hầu hết các kiểu rừng", trưởng nhóm nghiên cứu, giáo sư David Lindenmayer của Trung tâm Excellence for Environmental Decisions (CEED) và Đại học Quốc gia Úc (Australian National University) cho biết.

"Các cây cổ thụ lớn là rất quan trọng trong nhiều môi trường tự nhiên và các môi trường do con người thống trị. Các nghiên cứu về các hệ sinh thái trên toàn thế giới cho thấy quần thể những cây cổ thụ này đang suy giảm nhanh chóng", David Lindenmayer và các đồng nghiệp, giáo sư Bill Laurance của Đại học James Cook, Australia, và giáo sư Jerry Franklin của đại học Washington, Hoa Kỳ, nói trong bản báo cáo khoa học của họ.

"Nghiên cứu là cần thiết để xác định nguyên nhân gây ra sự biến mất nhanh chóng của các cây cổ thụ lớn và đưa ra các chiến lược quản lý để cải thiện tình hình. Thiếu những thay đổi về chính sách, các cây cổ thụ to lớn sẽ giảm hoặc biến mất trong rất nhiều hệ sinh thái, dẫn đến sự suy giảm chức năng hệ sinh thái và khu hệ sinh vật liên quan của chúng".

Giáo sư Lindenmayer cho biết họ lần đầu tiên báo về sự mất mát của các cây cổ thụ trong khi kiểm tra các số liệu về rừng của Thụy Điển quay ngược lại đến những năm 1860. Sau đó, một nghiên cứu 30 năm về rừng Mountain Ash (*Eucalyptus regnans*) ở Úc đã xác nhận rằng không chỉ các cây

cổ thụ đang chết hàng loạt trong các vụ cháy rừng, mà còn tồi tệ gấp mười lần tỷ lệ bình thường trong năm không xảy ra cháy - rõ ràng là do hạn hán, nhiệt độ cao, khai thác gỗ và các nguyên nhân khác.

Xem xét trên toàn thế giới, các nhà khoa học tìm thấy xu hướng tương tự ở tất cả các vĩ độ, Vườn quốc gia Yosemite của California, trên các hoang mạc châu Phi, trong rừng nhiệt đới của Brazil, khu rừng ôn đới của châu Âu và các khu rừng phương bắc xa về phía bắc. Sự suy giảm các cây có kích thước lớn cũng đã được tuyên bố tại các khu vực nông nghiệp và thậm chí cả các thành phố, nơi mà người dân thực hiện các nỗ lực để bảo tồn chúng.

"Đó là một xu hướng rất, rất đáng lo ngại. Chúng ta đang nói về sự biến mất của các sinh vật sống có kích thước lớn nhất hành tinh, các thực vật có hoa lớn nhất hành tinh, của các sinh vật đóng một vai trò quan trọng trong việc điều chỉnh và làm phong phú thêm thế giới của chúng ta", Giáo sư Bill Laurance của Đại học James Cook nói.

Cây cổ thụ lớn đóng vai trò quan trọng sinh thái cung cấp nơi làm tổ hoặc các chỗ trú ẩn cho khoảng 30% các loài chim và động vật trong một số hệ sinh thái. Chúng lưu trữ một lượng lớn carbon. Chúng tái tạo các chất dinh dưỡng trong đất, tạo ra môi trường sống phong phú và ảnh hưởng đến dòng chảy của nước trong cảnh quan và vi khí hậu.

"Các cây to lớn cung cấp thức ăn dồi dào cho vô số loài động vật gồm hoa quả, trái cây, lá và mật hoa. Những hốc cây cung cấp tổ và nơi trú ẩn cho các loài chim và động vật, ví dụ như loài thú có túi ôpôt (*Gymnobelideus leadbeateri*) - loài động vật có nguy cơ tuyệt chủng của Úc và sự mất mát của chúng có thể đồng nghĩa với sự tuyệt chủng cho các sinh vật này".

"Trong các khu vực nông nghiệp, các cây cổ thụ lớn có thể là đầu mối cho việc phục hồi thảm thực vật, chúng giúp kết nối các cảnh quan bằng cách hoạt động như các bậc đá cho nhiều loài động vật phân tán hạt giống và phấn hoa", ông nói.

Sự suy giảm đáng báo động số lượng các cây cổ thụ trong nhiều kiểu rừng xuất hiện được thúc đẩy bởi một sự kết hợp của các lực lượng, bao gồm cả chặt phá làm quang đất đai, hoạt động nông nghiệp, những thay đổi nhân tạo trong chế độ lửa, khai thác gỗ và thu thập gỗ, côn trùng tấn công và các biến đổi khí hậu nhanh, giáo sư Jerry Franklin cho biết.

"Ví dụ, quần thể các cây thông cổ thụ trong các khu rừng khô của miền Tây Bắc Mỹ giảm mạnh trong thế kỷ qua do khai thác gỗ chọn lọc, cháy rừng bất thường, và các nguyên nhân khác", ông cho biết thêm.

Các nhà nghiên cứu so sánh sự thiệt hại các cây cổ thụ toàn cầu với các bi kịch đã xảy đến với các loài động vật có vú lớn nhất trên thế giới như voi, tê giác, hổ và cá voi, cảnh báo rằng hầu như không nơi nào thực hiện các chương trình đối thoại có các khung thời gian các thế kỷ trước, điều này là cần thiết để đảm bảo sự tồn tại của các cây cổ thụ.

"Cũng giống như các động vật có kích thước lớn như voi, hổ và các loài động vật biển có vú đã giảm mạnh ở nhiều nơi trên thế giới, các bằng chứng đang cho thấy những cây cổ thụ kích thước lớn có thể bị đe dọa", các nhà khoa học cảnh báo.

Các nhà khoa học kêu gọi một cuộc điều tra khẩn cấp trên toàn thế giới để đánh giá mức độ mất mát các cây có kích thước lớn, và để xác định các khu vực nơi mà các cây gỗ lớn có cơ hội sống sót tốt hơn.

Bài báo của họ "Sự suy giảm nhanh chóng các cây cổ thụ lớn trên toàn thế giới" ("Rapid Worldwide Declines of Large Old Trees) của David B. Lindenmayer, William F. Laurance và Jerry

F. Franklin xuất hiện trong vấn đề ngày hôm nay của tạp chí Science.